

Do Česka přijíždí Revaz Cincadze – Gruzínek, který protestoval proti okupaci Československa

Do svých třiceti let věřil sovětskému zřízení, ale vpád spojeneckých vojsk do Československa z něj definitivně učinil nepřítele režimu. Revaz Cincadze – jeden z nemnoha hrdinů, kteří se v Sovětském svazu odvážili protestovat proti srpnové okupaci našich zemí, navštíví ve dnech 19. – 23. srpna 2014 Českou republiku. Cestu organizují Ústav pro studium totalitních režimů a Knihovna Václava Havla.

Příběh R. Cincadzeho je zajímavý mimo jiné tím, že nepatřil do žádné disidentské skupiny a nepřipojil se k žádné z organizací, sdružení či a skupin, které tou dobou v sovětské Gruzii působily. Vystupoval sám za sebe. Jeho činy pak na dlouhá léta upadly v zapomnění.

Revaz Cincadze se narodil v roce 1936. Vystudoval Ekonomickou fakultu Tbiliské státní univerzity a poté pracoval ve strojírenském závodě v Batumi. V roce 1966 – jako v tehdejší Sovětském svazu málokdo – se mohl podívat na Západ: „S gruzínskou delegací mě poslali na služební cestu do NSR. Prohlédli jsme si závody a továrny, náš údiv nebral konce. Rozdíl od sovětských továren byl jako mezi nebem a zemí. Tehdy jsem definitivně pochopil, že náš život je založen na lži. /.../ Miloval jsem zřízení, ve kterém jsem vyrostl, proto mi zjištěná lež způsobila velkou bolest.“

Jeho reakce byla osobitá: napsal předsedovi Rady ministrů SSSR A. N. Kosyginovi dopis, ve kterém uvedl své názory na celkové budování země. A po dvouletém marném čekání na odezvu napsal dopis druhý – to už bylo po srpnové okupaci. „Vyjadřuji svůj rozhodný, rozhněvaný protest v souvislosti s náhlým, sprostým, ničím neodůvodněným vpádem sovětských vojsk na území Československa. Proti nám a proti této věrolomnosti povstal celý svět. /.../ Nyní se ukazuje, že v žádné zemi, včetně Sovětského svazu, nebyl socialismus zaveden dobrovolně. Socialismus „zavedli“ a potom drželi pomocí bodáků, pomocí síly. /.../ Naším vpádem na československé území jsme plivli na hroby těch, kteří jsou pohřbeni v Československu. Sami jsme zasadili ránu přátelství s československým národem. /.../ Komunistické hnutí dostalo silnou a nenapravitelnou ránu.“

Za napsání tohoto dopisu byl Revaz Cincadze zatčen a podroben psychiatrickému vyšetření. Kvůli údajné schizofrenii byl téměř dva roky držen v psychiatrické léčebně v Kazani.

V disidentském hnutí se pak už neangažoval. Jeho příběh „objevili“ až po více než 40 letech pracovníci gruzínského Archivu ministerstva vnitra a veřejnosti ho představili v říjnu 2013 v Národní knihovně v Tbilisi na společné výstavě s českým Ústavem pro studium totalitních režimů „Praha a Tbilisi objektivem tajné policie“.

Letošní návštěva navazuje na obdobné akce z minulých let, kdy na pozvání ÚSTR do Česka přijížděli lidé z východní Evropy, kteří proti invazi v roce 1968 aktivně protestovali.

Podrobné informace:

- Příběh Revaze Cincadzeho v časopise ÚSTR Securitas Imperii 24 (01/2014): <http://www.ustrcr.cz/data/pdf/publikace/securitas-imperii/no24/180-202.pdf>
- O výstavě v Národní knihovně v Tbilisi: <http://www.ustrcr.cz/cs/diky-vystave-v-tbilisi-jsme-ziskali-materialy-z-gruzinskych-archivu>
- Předchozí návštěvy dalších disidentů ze zemí bývalého východního bloku a Sovětského svazu, kteří protestovali proti invazi v roce 1968 a za svůj protest byli ve své době potrestáni:
- Aldis Cilinskis - <http://www.ustrcr.cz/cs/aldis-cilinskis>
- Natalia Gorbaněvská - <http://www.ustrcr.cz/cs/beseda-s-natalii-gorbanevskou-autorkou-knihy-poledne>
- Elijahu Rips - <http://www.ustrcr.cz/cs/elijahu-rips>
- Pavel Litvinov, Viktor Fajnberg, Tereza Stodolníaková, Bernd Eisenfeld, Toni Krahl, Franziska Groszerová, Ágnes Hellerová a Alexander Dimitrov - <http://www.ustrcr.cz/cs/vasi-nasi>

Aktuální program R. Cincadzeho v ČR 19. – 23. 8. 2014:

<https://docs.google.com/document/d/14YSpjGdRh6SbJEsAgDHBL11J52K5cOsNAoTw3LA2RSw/edit?pli=1>

Kontaktní osoba:

Mgr. Ondřej Šanca (ÚSTR), ondrej.sanca@gmail.com, 221 008 294; mobil 605 003 139.